

ANYKŠČIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

Anykščių rajono savivaldybės tarybai

AUDITO IŠVADA

DĖL ANYKŠČIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS 2022 METŲ KONSOLIDUOTŲJŲ ATASKAITŲ RINKINIO, SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO IR TURTO NAUDOJIMO

2023 m. liepos 14 d. Nr. KTA-3
Anykščiai

Sąlyginė nuomonė dėl konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio

Mes atlikome Anykščių rajono savivaldybės 2022 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio auditą. Mūsų nuomone, išskyrus poveikį, kurį turi sąlyginės nuomonės pagrindą sudarantys dalykai, Anykščių rajono savivaldybės 2022 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys parodo tikrą ir teisingą Anykščių rajono savivaldybės konsoliduojamų subjektų grupės 2022 m. gruodžio 31 d. finansinę būklę, 2022 metų veiklos rezultatus, grynojo turto pokyčius ir pinigų srautus pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus.

Pagrindas sąlyginei nuomonei dėl konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio pareikšti

Auditą atlikome pagal tarptautinius audito standartus ir tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus. Mūsų atsakomybė pagal šiuos standartus išsamiai apibūdinti šios išvados skyriuje „Auditoriaus atsakomybė už auditą“. Esame nepriklausomi nuo audituojamo subjekto pagal Savivaldybės kontrolierių asociacijos visuotinio susirinkimo 2017-12-07 sprendimu Nr. 2 patvirtinto Savivaldybių kontrolierių profesinės etikos kodekso reikalavimus ir įvykdėme kitus šiame kodekse nustatytus etikos reikalavimus.

Mes manome, kad mūsų surinkti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami pagrįsti mūsų sąlyginę nuomonę dėl konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio.

Audito metu nustatyta, kad apskaitant kultūros ir kitas vertybes, apskaitoje nesivadovauta viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 12-ojo VSAFAS 45 p., 64 p., 65 p.

kilnojamąsias, nekilnojamąsias kultūros vertybės ir kitos vertybės po pirminio pripažinimo finansinėse ataskaitose yra rodomos tikrąja verte (tikrosios vertės metodas).

Nesilaikydama šių nuostatų, VšĮ Anykščių menų inkubatorius-menų studija, prieš sudarant 2022 metų finansines ataskaitas, nekilnojamųjų kultūros vertybių, tikrosios vertės nustatymui naudojo draudžiamąją vertę.

Atsižvelgiant į tai, **negalime patvirtinti**, kad VšĮ Anykščių menų inkubatoriaus-menų studijos Finansinės būklės ataskaitoje paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną nurodyta **847 717,79 Eur II. „Ilgalaikis materialusis turtas“ straipsnio II. 8. Kultūros ir kitos vertybės**“ vertė yra tikra ir teisinga bei finansavimo sumų likučiai iš ES lėšų **480 135,78 Eur**, iš savivaldybės biudžeto lėšų **367 582,01 Eur** parodyti teisingomis ir tikromis vertėmis (žr. ataskaitos 3.1.2. poskyrį).

Savivaldybės administracijos Finansinės būklės ataskaitoje, apskaitant ilgalaikį materialųjį turtą, nesivadovauta 12-ojo VSAFAS reikalavimais, nes remonto, rekonstrukcijos ar statybos darbai, kurie užbaigti ankstesniais mėnesiais ir metais, 2022 m. pabaigoje nebuvo iškelti į pastatų ar statinių, infrastruktūros statinių grupes, registruojant naujus turto vienetų ar didinant jau esamų turto vienetų įsigijimo vertes, todėl Finansinės būklės ataskaitoje paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną **816,2 tūkst. Eur** nepagrįstai padidinta nebaigtos statybos likutinė vertė (įsigijimo vertė) ir parodytos mažesnės kitų ilgalaikio materialiojo turto grupių vertės bei sumažintos veiklos sąnaudų sumos.

Pakartotinai teikiame, kad už **2 202,4 tūkst. Eur** neįgyvendintą rekomendaciją: vienuose objektuose darbai yra atlikti ir turtą reikia užpajamuoti, kituose objektuose turtą reikia nurašyti, bet turtas vis dar apskaitomas nebaigtos statybos ir išankstinių apmokėjimų grupėje.

Nesivadovauta 22-ojo VSAFAS nuostatomis, kai prieš sudarydamas finansines ataskaitas viešojo sektoriaus subjektas turi nustatyti, ar ataskaitinio laikotarpio pabaigoje yra ilgalaikio materialiojo turto, vertinamo įsigijimo savikaina, nuvertėjimo požymių. Statybos darbams (nebaigta statyba) nuvertėjimas turėtų būti skaičiuojamas, jeigu statybos darbai sustabdyti ilgiau kaip 12 mėnesių. Nebaigtos statybos turto grupėje buvo apskaitoma **38,5 tūkst. Eur** vertės turto vienetų, kurių nebaigtos statybos pradžios (įsigijimo) data yra 2017–2021 metai, o dalies jų darbai nepradėti vykdyti ir nevykdomi. Dėl šių priežasčių ataskaitose pateikta informacija neparodo tikros ir teisingos ilgalaikio materialiojo turto vertės bei per 2022 metus faktiškai patirtų nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudų. Anykščių rajono savivaldybės administracija nesivadovavo 12-ojo VSAFAS, kuriame nurodoma, kad sudarydamas finansines ataskaitas, viešojo sektoriaus subjektas turi nustatyti, ar ataskaitinio laikotarpio pabaigoje yra materialiojo turto nuvertėjimo požymių. Jeigu tokių požymių yra, viešojo sektoriaus subjektas turi nustatyti šio turto atsiperkamąją vertę, palyginti ją su turto balansine verte ir apskaitoje registruoti turto nuvertėjimo nuostolius, remdamasis 22-ojo VSAFAS „Turto nuvertėjimas“ nuostatomis. Darome išvadą, kad 2022 m. metinė inventORIZACIJOS komisija dirbo formaliai, neapžiūrėjo ir neįvertino nebaigtos statybos darbų būklės. Atsakingi asmenys žino ne visus jų žinioje esančius nebaigtos statybos turto vienetų.

Atsižvelgiant į tai, dėl 12-ojo VSAFAS, 22-ojo VSAFAS nuostatų nesilaikymo **negalime patvirtinti**, kad Savivaldybės konsoliduotosios Finansinės būklės ataskaitos straipsnyje **A.II.10 „Nebaigta statyba ir išankstiniai mokėjimai“** ataskaitinio laikotarpio pabaigoje nurodyta **3 057,1** tūkst. Eur suma ir **D „Finansavimo sumos“** eilutėje įtrauktų finansavimo sumų už **3 057,1** tūkst. Eur (SB – 612,8 tūkst. Eur, VB – 2 289,7 tūkst. Eur, ES – 154,6 tūkst. Eur) sumos yra teisingos (žr. ataskaitos 3.1.2 poskyrį).

Besąlyginė nuomonė dėl biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio

Mes atlikome Anykščių rajono savivaldybės 2022 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio auditą. Mūsų nuomone, Anykščių rajono savivaldybės 2022 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys visais reikšmingais atžvilgiais parengtas ir pateiktas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius šio rinkinio sudarymą.

Pagrindas besąlyginei nuomonei dėl biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio pareikšti

Auditą atlikome pagal tarptautinius audito standartus ir tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus. Mūsų atsakomybė pagal šiuos standartus išsamiai apibūdinta šios išvados skyriuje „Auditoriaus atsakomybė už auditą“. Esame nepriklausomi nuo audituojamo subjekto pagal Savivaldybės kontrolierių asociacijos visuotinio susirinkimo 2017-12-07 sprendimu Nr. 2 patvirtinto Savivaldybių kontrolierių profesinės etikos kodekso reikalavimus ir įvykdėme kitus šiame kodekse nustatytus etikos reikalavimus.

Mes manome, kad mūsų surinkti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami pagrįsti mūsų besąlyginę nuomonę dėl biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio.

Sąlyginė nuomonė dėl savivaldybės biudžeto lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu, atlikome Anykščių rajono savivaldybės 2022 metų biudžeto lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams auditą. Mūsų nuomone, išskyrus poveikį, kurį turi sąlyginės nuomonės pagrindą sudarantys dalykai, Anykščių rajono savivaldybės konsoliduojamų subjektų grupė visais reikšmingais atžvilgiais 2022 metais savivaldybės lėšas ir turtą valdė, naudojo, disponavo jais teisėtai ir naudojo įstatymų nustatytiems tikslams.

Pagrindas sąlyginei nuomonei dėl savivaldybės biudžeto lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams pareikšti

Auditą atlikome pagal tarptautinius audito standartus ir tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus. Mūsų atsakomybė pagal šiuos standartus išsamiai apibūdinta šios išvados skyriuje „Auditoriaus atsakomybė už auditą“. Esame nepriklausomi nuo audituojamo subjekto pagal Savivaldybės kontrolierių asociacijos visuotinio susirinkimo 2017-12-07 sprendimu Nr. 2

patvirtinto Savivaldybių kontrolierių profesinės etikos kodekso reikalavimus ir įvykdėme kitus šiame kodekse nustatytus etikos reikalavimus.

Mes manome, kad mūsų surinkti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami pagrįsti mūsų sąlyginę nuomonę dėl savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams.

Audito metu nustatyta, kad apskaitant nekilnojamą kultūros ir kitas vertybės apskaitoje nesivadovauta viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 12-ojo VSAFAS 45 p., 64 p. 65 p. kilnojamosios kultūros vertybės, nekilnojamosios kultūros vertybės ir kitos vertybės po pirminio pripažinimo finansinėse ataskaitose rodomos tikraja verte (taikomas tikrosios vertės metodas).

VšĮ Anykščių menų inkubatoriaus-menų studija, prieš sudarant 2022 metų finansines ataskaitas, nekilnojamųjų kultūros vertybių, tikrosios vertės nustatymui naudojo draudžiamąją vertę. (žr. ataskaitos 3.1.2 poskyrį).

Savivaldybės administracijos Finansinės būklės ataskaitoje, apskaitant ilgalaikį materialųjį turtą, nesivadovauta 12-ojo VSAFAS reikalavimais, nes remonto, rekonstrukcijos ar statybos darbai, kurie užbaigti ankstesniais mėnesiais ir metais, 2022 m. pabaigoje nebuvo iškelti į pastatų ar statinių, infrastruktūros statinių grupes, registruojant naujus turto vienetus ar didinant jau esamų turto vienetų įsigijimo vertes. Teikiama pakartotina rekomendacija : vienuose objektuose darbai yra atlikti ir turtą reikia užpajamuoti, kituose objektuose turtą reikia nurašyti, bet turtas vis dar apskaitomas nebaigtos statybos ir išankstinių apmokėjimų grupėje. Taip pat nesivadovauta 22-ojo VSAFAS 6 p., 12 p., 13 p. nuostatomis, kai prieš sudarydamas finansines ataskaitas viešojo sektoriaus subjektas turi nustatyti, ar ataskaitinio laikotarpio pabaigoje yra ilgalaikio materialiojo turto, vertinamo įsigijimo savikaina, nuvertėjimo požymių. Statybos darbams (nebaigta statyba) nuvertėjimas turėtų būti skaičiuojamas, jeigu statybos darbai sustabdyti ilgiau kaip 12 mėnesių. Apskaitoje nebaigtos statybos turto grupėje apskaityta turto vienetų, kurių dalies darbai nepradėti vykdyti ir nevykdomi (žr. ataskaitos 3.1.2 poskyrį).

Ne visais atvejais biudžetinėse įstaigose buvo laikomasi LR finansinės apskaitos įstatymo Nr. IX-574 15 straipsnio 2 dalimi ir LR buhalterinės apskaitos įstatymo Nr. IX-574 6 straipsnio pakeitimo įstatymu, patvirtintu 2019-07-11 įstatymu Nr. XIII-2313, pagal kurį bendras viešojo sektoriaus finansų valdymo informacinės sistemos savivaldybių kontroliuojamiems viešojo sektoriaus subjektams turi parinkti, perėjimo prie jų naudojimo tvarką nustatyti ir kitus šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus iki 2021 m. gruodžio 31 d. priimti savivaldybių administracijų direktoriai. Savivaldybės administracijos direktorė patvirtino Anykščių rajono savivaldybės perėjimo prie bendros viešojo sektoriaus subjektų finansų valdymo informacinės sistemos naudojimo tvarkos aprašą, pagal kurį biudžetinės įstaigos bendra viešojo sektoriaus subjektų finansų valdymo informacinė sistema turėjo pilnai pradėti naudotis 2022 m. birželio 1 d., o viešosios įstaigos

– 2024 m. birželio 30 d. Bendros finansų valdymo ir apskaitos bei darbo užmokesčio sistemos pirkimą biudžetinėms įstaigoms atliko Savivaldybės administracija, buvo sudaryta Anykščių rajono savivaldybės naudojamos finansų valdymo ir apskaitos bei darbo užmokesčio sistemos išplėtimo pavaldžioje įstaigose paslaugų sutartis, kurios bendra vertė – 187 599,61 Eur su PVM, ji finansuota Savivaldybės biudžeto lėšomis. Didžioji dalis įstaigų su šia sistema dirba ne visa apimtimi. Savivaldybės administracija nupirko seną programų versiją, su kuria nepatogu dirbti, nupirkta sistema neinformatyvi bei reikalauja daug rankinio darbo, neproporcingai daug darbuotojų darbo laiko. Dirbant šia sistema, apskaitos būdas nėra efektyvus bei neužtikrina skaidrios apskaitos.

Su jokiais finansinės apskaitos programomis nedirba VšĮ Psichikos centras, Anykščių menų centras. Apskaita vedama Excel programoje (2.1 poskyris).

VšĮ Anykščių turizmo ir verslo informacijos centre nesivadovaujama Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 630 „Dėl inventorizacijos taisyklių patvirtinimo“ 7 straipsnio 2 punkto reikalavimo, kai keičiantis subjekto vadovo paskirtam atsakingam asmeniui, inventorizuojama turto dalis turi būti perduodama vieno atsakingo asmens kitam atsakingam asmeniui (pagal turto perdavimo ir priėmimo dienos būklę). Turtas nebuvo perduotas, ir nesurašytas turto perdavimo priėmimo aktas (2.2. poskyris).

Anykščių rajono mokyklos (išskyrus J. Biliūno gimnaziją) ir darželiai nesivadavo Lietuvos Respublikos Finansinės apskaitos įstatymo 3 straipsnio 1 ir 2 dalies reikalavimu, kai dalyvaudamos „Vaisių ir daržovių bei pieno ir pieno produktų vartojimo skatinimo vaikų ugdymo įstaigose programoje 2017-2023 mokslo metais“ gautus produktus pagal vykdomą programą sunaudavo, bet jų neužpajamavo ir nenurašė (2.3. poskyris).

Nesivadovauta, audituotu laikotarpiu galiojusi, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 16 straipsnio 2 dalies 39 punkto reikalavimu, kuriame nurodoma, kad išimtinė savivaldybės tarybos kompetencija yra biudžetinės įstaigos vardu nustatyti ir patvirtinti gautos paramos skirstymo taisyklės. Audito metu nustatyta, kad visos įstaigos, išskyrus Savivaldybės administraciją ir Anykščių rajono L. ir S. Didžiulių viešąją biblioteką, yra pasitvirtinę paramos gavimo, panaudojimo ir apskaitos tvarką. Minėtos įstaigos nurodo, kad vadovaujasi Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymo bei Viešojo sektoriaus finansinės atskaitomybės standartų nuostatomis (2.4. poskyris).

Vadovybės atsakomybė už konsoliduotųjų ataskaitų rinkinį, savivaldybės biudžeto ir turto panaudojimo teisėtumą

Anykščių rajono savivaldybės administracijos direktorė, pagal audituojamu laikotarpiu galiojusį teisinį reglamentavimą, yra atsakinga už savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio parengimą ir teisingą pateikimą pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus, konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio parengimą ir teisingą pateikimą pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius šio

rinkinio sudarymą bei už savivaldybės biudžeto asignavimų ir savivaldybės turto administravimą, naudojimo teisėtumą, savivaldybės biudžeto vykdymo organizavimą ir savivaldybės ūkinę ir finansinę veiklą.

Anykščių rajono savivaldybės konsoliduojamų subjektų vadovai yra atsakingi už žemesniojo lygio ataskaitų rinkinių parengimą ir pateikimą bei jiems perduotų savivaldybės biudžeto lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams, taip pat efektyvią vidaus kontrolę.

Auditoriaus atsakomybė už auditą

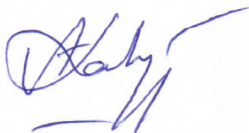
Mūsų tikslas yra gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, kad Anykščių rajono savivaldybės 2022 metų konsoliduotosios finansinės ataskaitos kaip visuma nėra reikšmingai iškraipytos dėl apgaulės ar klaidos, Anykščių rajono savivaldybės 2022 metų konsoliduotosios biudžeto vykdymo ataskaitos kaip visuma nėra reikšmingai iškraipytos dėl apgaulės ar klaidos, savivaldybės lėšos ir turtas valdomas, naudojamas, disponuojamas teisėtai įstatymų nustatytiems tikslams, ir parengti auditoriaus išvadą, kurioje pateikiama mūsų nuomonė. Pakankamas užtikrinimas – tai aukšto lygio užtikrinimas, o ne garantija, kad reikšmingus iškraipymus, jeigu jų yra, visada galima nustatyti per auditą, kuris atliekamas pagal tarptautinius audito standartus, tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus. Iškraipymai, kurie gali atsirasti dėl apgaulės ar klaidos, laikomi reikšmingais, jeigu galima pagrįstai numatyti, kad atskirai ar kartu jie gali turėti didelės įtakos vartotojų ekonominiams sprendimams, priimamiems, remiantis finansinėmis ataskaitomis.

Išsamesnis auditoriaus atsakomybės apibūdinimas pateiktas Anykščių rajono savivaldybės interneto tinklalapyje adresu: www.anyksciai.lt. Šis apibūdinimas yra sudedamoji auditoriaus išvados dalis.

Mes, be visų kitų dalykų, informavome už valdymą atsakingus asmenis dėl audito apimties ir atlikimo laiko bei reikšmingų audito pastebėjimų, kuriuos nustatėme audito metu.

Audito išvadą teikiame kartu su audito ataskaita.

Savivaldybės kontrolierius

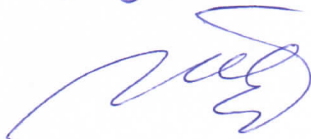
Artūras Juozas Lakačauskas

Patarėja

Rasa Šilytė

Patarėja

Virginija Žukauskienė